

Utmärkelsen Årets industriminne 2010 till Stripa gruva, Örebro län

Svenska Industriminnesföreningens styrelse har utsett Stripa Gruva i Örebro län, till årets industriminne 2010. Under året har den sällsynt välbevarade miljön gjorts till ett unikt besöksmål och genomgår ett stort restaureringsarbete. Besökare i Stripa Gruva kan följa malmens väg genom anläggningen från laven, genom krossar till anrikningsverket och ut via sligutlastningen. Vid anläggningen öppnar nu ett nytt besökscentrum.

Utmärkelsen delas ut söndagen den 17 oktober

Jan af Geijerstam, ordförande i Svenska Industriminnesföreningen, överlämnar utmärkelsen den 17 oktober kl. 13 vid Stripa Gruvas Besökscentrum. Mottagare av utmärkelsen är Vänföreningen Larsbo Kalk och Stripa Gruvas vänner. I samband med utdelningen invigs även ett nytt besökscentrum vid Stripa gruva.

Vid utdelningen och invigningen kommer landshövdingen i Örebro län, Rose-Marie Fredbran, att närvara liksom länsantikvarien i Örebro län, Jonas Jansson, kommunalrådet i Lindsbergs kommun Anders Larsson, Inger Griperg, styrelseordförande i Stripa Kultur och Utveckling AB (Skuab) samt Johnny Olsson, ordförande i Larsbo Kalk och Stripa gruvans vänner.

Se vidare separat programblad.

Prismotivering

Stripa Gruva tilldelas utmärkelsen Årets Industriminne 2010 för ett framgångsrikt och långsiktigt bevarande av en storskalig och modern industrimiljö. I kombination med kommersiell drift utvecklas Stripa till ett besöksmål av hög kvalitet.

Att bevara den storskaliga och komplexa anläggningen har inneburit ett mycket svårbemästrat restaureringsarbete. Genom såväl praktiskt arbete som forskning utvecklar Stripa nu nya metoder för bevarande och för att göra en industrihistorisk miljö. Arbetet vid Stripa kommer kunna ha stor betydelse även vid andra industrihistoriska miljöer.

Brytningen av järnmalm vid Stripa har medeltida anor, men gruvans storhetstid var under 1900-talet. Som mest, under andra världskriget, var cirka 300 personer anställda. Brytningen lades ned 1977. Gruvan hade då nått ett djup av 450 meter.

Under en längre tid efter att gruvan lagts ner användes anläggningen ovan jord för krossning och anrikning av externa återvinningsprodukter. Själva gruvan användes för forskning och experiment kring framtida förvaring av utbränt kärnbränsle. Idag har även dessa verksamheter upphört. År 1995 började underjordsdelen vattenfyllas. Anrikningsverket är fortfarande funktionsdugligt. Sedan 2007 är Stripa gruva byggnadsminne.

Tankar om att bevara de delar av gruvan som ligger ovan jord fanns redan på 1970-talet. Stripaprojektet har blivit möjligt genom ett starkt och långvarigt engagemang från flera parter. Samarbetet mellan Lindsbergs museum, privatpersoner, föreningar, företag, stat och kommun har haft avgörande betydelse för anläggningens fortlevnad. I arbetet har speciellt Föreningen Larsbo Kalk och Stripa Gruvas vänner spelat en viktig roll. Sedan 2007 ägs anläggningen av Lindsbergs kommun och förvaltas av det kommunala bolaget Stripa Kultur

och Utveckling AB (Skuab), ett kommunalt bolag i Lindesberg. Under det senaste året har man genomfört omfattande satsningar för att utveckla Stripa till ett modernt besöksmål. Detta arbete omfattar en ny hemsida och ett besökscentrum. Under flera år har Lindesbergs Museum och vänföreningen samarbetat om att visa Stripa.

Anläggningen vid Stripa är sällsynt väl bevarad, omfattande och innehållsrik. Den är i det närmaste komplett ifråga om byggnader och maskinutrustning. Möjligheten att följa malmens väg genom anläggningen från laven genom krossar till anrikningsverket och ut via sligutlastningen är ett av anläggningens tydligaste värden. Huvuddelen av byggnaderna är från 1900-talets första hälft. Anläggningen har delvis varit i mycket dåligt skick. Under senare år har den därför genomgått omfattande renoveringar, delvis inom ramen för antikvarisk forskning kring materialet armerad betong.

[Ladda ner högupplösta pressbilder](#)

Svenska industriminnesföreningen och Årets Industriminne

Svenska Industriminnesföreningen (SIM) har sedan starten 1989 arbetat för att främja intresset för industrihistoria och industriminnesvård. Varje år sedan 1995 har SIM utsett Årets Industriminne. Syftet med utmärkelsen är att stödja arbetet med det industriella kulturarvet och belöna långsiktiga och nyskapande insatser.

Kort om Tekniska museet

Tekniska museet verkar för att öka allmänhetens och speciellt ungdomars intresse för teknik och naturvetenskap på ett lustfullt och inspirerande sätt. Museet har också i uppdrag att förvalta och vårda Sveriges industriella och tekniska kulturarv. Tekniska museet är Sveriges största tekniska museum med över 300 000 besökare.

Kontakt och mer information

Jan af Geijerstam, ordförande Svenska industriminnesföreningen (SIM)
jan@geijerstam.se, tel 070 566 21 53

Magdalena Tafvelin Heldner, Tekniska museet.
magdalena.tafvelin.heldner@tekniskamuseet.se, tel 08 450 56 46.

Jonas Jansson, länsantikvarie Örebro län, tel. 019-19 38 43

Ing-Marie Nilsson-Tarkkanen, t.f. museuichef, Lindesbergs museum, tel. 0581-811 56

Inger Griberg, ordförande SKUAB, tel. 070-523 55 41

Johnny Olsson, ordförande Larsbo Kalk och Stripa Gruvas Vänner, tel. 070-398 85 35.

Stockholm 5 oktober 2010
Svenska industriminnesföreningen,
Jan af Geijerstam & Magdalena Tafvelin Heldner

Foto: Ing-Marie Nilsson-Tarkkanen

Svenska industriminnesföreningen har tilldelat Stripa gruva utmärkelsen Årets industriminne 2010. Gruvmiljön är på väg att bli ett industrihistoriskt besöksmål av stor betydelse. Till nytillskotten hör ett besökscenter i Gruvstugan. I bakgrunden ses gruvlaven med pågående fasadrenovering.

Foto: Ing-Marie Nilsson-Tarkkanen